

בְּתַבְּרִיעָה

מועד חתימת המסמך: 18.1.2021

אור רמי חסון, ת"ז 201133303
עויי ב"כ עוה"ד גיא אלון (מ.ר. 86601)
מרח' שמשון 39/9, חיפה 3467806
טל': 077-7172-131; פקס: 077-9630-355

התובע

- נג ז -

1. מחלבת גית בע"מ, ח"פ 515154979
גית המשולש, אзор תעשייה, 30091, ת.ד. 838

2. מחלבת הגליל אבו רומי טמרה בע"מ, ח"פ 511292096
טמרה, 24930, ת.ד. 10
טל': 04-9944433; פקס: 04-9944682

הנתבעות

מהות התביעה: צרכנית, כספית, צוים.

סכום התביעה האישית: 600 ש"ח נזק ממוני לכל נתבעת וכן 200 ש"ח בלתי ממוני לכל נתבעת;

סכום התביעה הייצוגית: עד 2,500,000 ש"ח.

אגרת: 8,128 ש"ח בעות הגשת הבקשה לאישור לפי תקנה 7א(א)(1) לתקנות בתיהם של בית המשפט (אגרות), התנשס"ז-2007, ופרט 4ב לנוספת לתקנות אלו;

האם קיימים הלייך נוסף בבית משפט או בבית דין, בקשר למסכת עובדתית דומה שהנתבע הואצד לו או היה הצד לו? לא.

א(1) תיאור תמציתי של בעלי הדין

- .1 התובע, מר אורי רמי חסון, הנז אזרחי ישראלי, אשר רוכש, בין היתר, את מוצרי הנتابעות.
- .2 הנتابעת 1, "מחלבת גית בע"מ" (להלן – "הנתבעת 1"), הנה יצרנית ומשווקת של מוצרי חלב שונים כגון גבינות, לבנה ויוגרט.
- .3 הנتابעת 2, מחלבת הגליל ابو רומי טמרה בע"מ (להלן – "הנתבעת 2", ויחד עם הנتابעת 1 – "הנתבעות"), היא יצרנית של מוצרי חלב, וביניהם מוצרי גבינה מלוחה.

א(2) הסעד המבוקש באופן תמציתי

- .4 צו עשה המורה לנتابעות לבצע "קריאה חוזרת" של כל המוצרים אשר אינם מסומנים בסימון מזון אדום, בהתאם להוראות הדין;
- .5 צו עשה המורה לנتابעות לסמך לאלטר את כל המוצרים בסימון אדום, בהתאם להוראות הדין;
- .6 צו עשה המורה לנتابעות לנפות את כל המסתמכים הנוגעים להפרה רחבות היקף, שתסייע לתובע לגנות את היקף מכירות המוצרים שנמכרו ללא הסימון המתאים;
- .7 צו מניעה המורה לנتابעות לתקן את דרכיהן, ולהימנע מהמשך מכירותם בעתיד של מוצרים ללא סימון מתאים;
- .8 פיצוי בสภาพי בגין הנזקים הממוניים והבלתי מנוניים אשר נגרמו לחבריו הקבוצה כמתואר בבקשת זו. כאמור, הנזק המצפוי אשר נגרם לתובע ולהחברי הקבוצה, מוערך בסכום של כ-2,500,000 ש"ח.

א(3) תמצית העובדות הנחוות לביסוסה של עילת התביעה ומתי נולדה

- .9 כפי שיפורט להלן, הנتابעות הפכו ביד גסה ובוטה את תקנות ההגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ח-2017 (להלן – "תקנות סימון המזון"), מטעםיהן, וכי הנראה על מנת לשות לעצמן יתרון כלכלי, על חשבון בתירנות המשכלה של הצרכנים, ואך תוך פגעה אפשרית בבריאותם ובאורח החיים שביקשו לסגל לעצם.
- .10 אכן, באופן חסר תקדים ממש, הנتابעת, בניגוד למתחמות שלהן, אשר פועלות בהתאם לתקנות סימון המזון, אין מסמנות את אריזות המוצרים שלהן בסימון אדום, כמתחייב בתקנות סימון המזון.
- .11 משרד הבריאות עמד על חשיבות תיקון תקנות הסימון, כך שיכללו סימונים האדומים המעידים על מאכלים המכילים כמהות גבוהה של ערבים תזונתיים אשר עלולים לפגוע הציבור הצרכנים:

"השמנה והמלחות הכרוניות הקשורות אליה, ובהן סוכרת, מחלות לב, כלי דם וسرطان,

מהווים את גורמי התמותה וההתולואה המוביילים בישראל[...]

הרעין המרכזי של התכנית הנו שינוי הסביבה בה נעשית בחירת המזון מתוך המטרה שהתנהגות הצרכן תשפיע מסימונו ברור ופשוט בקדמת האזיה אשר ישקף את הרובן התזונתי של המזון הארוּוֹ מראָשׁ, דבר העשוֹי להועיל במניעת תחלואה".¹

- .12 ביום 11.10.2020 רכש התובע בוחנות "כיכר גיאפה מרקט בע"מ" בעיר תל-אביב יפו, בין היתר, את המוצר "גבינה מלוחה במילת", בגודל 400 גרם (לאחר סינוּן) במחיר 24.90 ש"ח (להלן – "מוצר הנتابעת 1").
- .13 ואולם, כאשר הגיע לבתו, ולאחר שכבר פתח את מוצר הנتابעת 1, גילתה התובע כי המוצר אינו מכיל את הערך התזונתי לו קיווה וייחל. למעשה, גילתה התובע כי רכש מוצר אשר מוגדר על-ידי משרד הבריאות כ מוצר אשר יש להישמר מאכילתו, ועל כן הוא אמור להיות מסומן לא בסימון מזון אדום אחד, אלא בשניים! כך, על פי אריזות המוצרים, המוצר מכיל כמות נתרן של 1120 מ"ג ושומן רווי בכמות של 10 גרם ל-100 גרם.
- .14 כפי שעולה מבדיקות שערץ התובע, לא מדובר בהפרה חד פעםית, ומבדיקה שערץ בחודש ינואר 2021, עולה כי גם הנتابעת 1 ממשיכה להפר את הדין באופן שיטתי, כאשר מוצר דומה שתוקף השימוש שלו חל בחודש מרץ גם הוא אינו מסומן. כפי שעולה מבדיקות שערץ התובע, אי-סימון המוצרים נוגע גם למוצרים נוספים של הנتابעת 1, ולא רק למוצר גבינה מלוחה במילת מלחה.
- .15 ביום 16.1.2021 בעת שערץ קניות בוחנות "מינימרקט סולס בע"מ", רכש התובע מוצר מסווג "גבינה מלוחה במילת 17% שומן מחלב בקר" במשקל 400 גרם, אשר מיוצר על-ידי הנتابעת 2 (להלן – "מוצר הנتابעת 2"), בעלות של 21.90 ש"ח.
- .16 כך, על-פי טבלת הערכות התזונתיים המוטבעת על אריזות המוצר, המוצר מכיל 1700 מ"ג נתרן ו-11 גרם שומן רווי ל-100 גרם. קרי, פי לעלה שלושה מרף הסימון בגין ביחס לכמות הנתרן, יותר מפי שניים ביחס לכמות השומן הרווי.
- .17 אם כן, עילת התביעה נולדה החל מיום 1.1.2020, בו נכנסו לתוקף סעיפים 5 ו-18 לתקנות סימון המזון.

(4) פירוט העובדות המקומיות סמכות בית המשפט

- .18 בבית המשפט הנכבד הסמכות העניינית לדון בתביעה זו לנוכח גובה הסעד הנتابעת.
- .19 כמו כן, בבית המשפט הנכבד הסמכות המקומית לדון בתביעה זו, לנוכח מקום מושבה של הנتابעת .2.

¹ ראו: "דברי הסבר – טיוות תקנות הגנה על בריאות הציבור (מזון) (סימון תזונתי), התשע"ז – זמין ב: "2017

https://www.health.gov.il/NewsAndEvents/SpokemanMessegges/documents/03_042017_2.pdf

ב. פירוט הפעולות המשמשות יסוד לכתוב הטענות ומידע נוסף להבקרה המחלוקת ומיקוד הפלוגות שבין בעלי הדין

20. בתקנות סימון המזון נקבע כי על גבי אריזות מוצרים הכלולים כמוות גבואה של שומן רווי, סוכר או נתרן – רכיבים אשר צריכתם במזון נחשבת כמצויקת לבリアות, יסומנו סימונים אדומים, על מנת לגרום לציבור לבחורה מושכלת של המוצרים שהוא רוכש וצורך, ועל מנת להרטיע את יצרני המזון מליצר מוצרים שאינם בריאים.

21. על כן, ביום 26 לדצמבר 2017 אושרו תקנות סימון המזון. משרד הבריאות מתאר את מטרתן של תקנות אלו כך:²

מטרתן של תקנות אלה היא הנגשת מידע לצרכנים בדבר הערך התזוני של מזון אrox מראש, באופן ברור ולרובות באמצעות סמלים המייצגים את המזון מכלimoto גבואה של נתרן, סוכרים או חומצות שומן רוויות, כדי לאפשר לצרכנים לבחורה מושכלת של מזוניהם, לקידום בריאותם.

22. בהתאם לתקנה 18 לתקנות סימון המזון, החל מיום 1.1.2020 ועד ליום 31.12.2020, יש לסמן בסימון אדום מוצר מזון אשר יוצרו או יובאו לישראל, ואשר מכילים את הערכים התזונתיים הבאים:

(א)תחילהן של תקנות אלה ביום ד' בטבת התש"ף (1 בינואר 2020) (להלן – יום התחילה).

(ב)על אף האמור בתקנה משנה (א) לעניין מזון שיוצר או יובא בתקופה של 12 חודשים מיום התחילה, יקראו את האמור בטבלה שבתקנה 5 כך:

טורי ג'	טור ב'	טורי א'
כמות ב-100 מ"ל	כמות ב-100 גרם	פריט הסימון
מזון מוצק	מזון מוצק	נתרן
400 מ"ג	500 מ"ג	סק סוכרים
5 גרם	13.5 גרם	סק חומצות השומן הרוויות
3 גרם	5 גרם	

23. החל מיום 1.1.2021, חלים הערכים הקבועים בתקנה 5 לתקנות סימון המזון, הקובעים ערכי סף נמוכים לסימון המוצר:

5. ייצור יצiran או יבא יבואן מזון שלפי תקנה 3 יש לסמן, והסימון כולל פריט מריטי הסימון התזוני המפורט להלן בטורי א' בכמות העולה על זו הקבועה לצד כל אחד מהם בטורי ב' לגבי מזון מוצק או בטורי ג' לגבי מזון נוזלי, יסמן את המזון בסמל המזון האדום המתאים, לפי העניין:

² זמין

咎:

https://www.health.gov.il/Subjects/FoodAndNutrition/Nutrition/Adequate_nutrition/FoodLabeling/Pages/labeling.aspx

פריט הסימון	טור א'	טור ב'	טור ג'
סך חומצות השומן הרוויות	סך סוכרים	סך 5 גרם	סך כמות ב-100 מ"ל מהוננו נולוי
נתון	300 מ"ג	400 מ"ג	400 מ"ג
סק	5 גרם	10 גרם	5 גרם
	3 גרם	4 גרם	3 גרם

24. מזה תקופה, התובע נהג לרכוש את מוצריו הנتابעת 1, ובכלל זה את מוצרים "גבינה מלוכה במילח". התובע, צרכן קפדן, בודק כל מוצר ומוצר בטרם רכישתו, על מנת לוודא כי הוא מתאים לדרישותיו ולצריו.

25. ביום 11.10.2020 רכש התובע בחנות "כייכר ג'יאפה מרקט בע"מ" בעיר תל-אביב יפו, בין היתר, את המוצר "גבינה מלוכה במילח", בגודל 400 גרם (לאחר סינון) במחיר 24.90 ש"ח (להלן – "מוצר הנتابעת 1").

צילום אריזת המוצר שנרכש על-ידי התובע ביום 11.10.2020 וכן קבלת אודiot ו痼שת המוצר מצורפים לתצהיר התובע, חלק בלתי נפרד הימנו, ומסומניהם כנספח "3".

26. ואולם, כאשר הגיע לביתו, ולאחר שכבר פתח את מוצר הנتابעת 1, גילתה התובע כי המוצר אינו מכיל את הערך התזונתי לו קיווה וייחל. למעשה, גילתה התובע כי רכש מוצר אשר מוגדר על-ידי משרד הבריאות כ מוצר אשר יש להישמר מאכילתו, ועל כן הוא אמור להיות מסומן לא בסימון מזון אדום אחד, אלא בשניים!

27. כך, על פי אריזת המוצרים, המוצר מכיל כמות נתון של 1120 מ"ג ושומן רווי בכמות של 10 גרם less- 100 גרם.

צילום הערכיות התזונתיים על גבי אריזת המוצר מצורף לתצהיר התובע, חלק בלתי נפרד הימנו, ומסומן כנספח "4".

28. מדובר בכמות של נתון ושומן רווי אשר מחייבות את סימון המוצר בסימוני מזון אדום, בהתאם לסעיף 5 או 18 לתקנות סימון המזון. למעשה, במota הנתון שמוביל המוצר הינה בשיעור של מעל לפ' שניים מן הרף הקבוע בתקנות סימון המזון, ובמota השומן הרוי הינה פי שניים מן הרף הקבוע בתקנות האמורות.

29. הרי שכן, על פי מצוות המחוקק ומשרד הבריאות, המוצר היה צריך להיות מסומן בסימונים אדומים, אשר ייעדו על כי שמדובר במוצרים שאינם בריאות, בשל כמות הנתון והשומן הרוי בהם.

30. כפי שעולה מבדיקות שערץ התובע, לא מדובר בהפרה חרף פגmitt, ובדיקה שערץ בחודש ינואר 2021, עולה כי גם הנتابעת 1 ממשיכה להפר את הדין באופן שיטתי, כאשר מוצר דומה שתוקף השימוש שלו חל בחודש מרץ גם הוא אינו מסומן.

31. כפי שעולה מבדיקות שערץ התובע, אי-סימון המוצרים נוגע גם למוצרים נוספים של הנتابעת 1, ולא רק למוצר גבינה מלוכה במילח מלא.

צילום מוצרים נוספים של מוצר הנتابעת 1 מצורף לתצהיר התובע, חלק בלתי נפרד הימנו, ומסומן כנספח "5".

- .32 ביום 16.1.2021 בעת שערך קניות בחנות "מינימרקט סולס בע"מ", רכש התובע מוצר מסוג "גבינה מלחה במילך 17% שומן מחלב בקר" במשקל 400 גרם, אשר מיוצר על-ידי הנتابעת 2 (להלן – "מוצר הנتابעת 2"), עלות של 21.90 ש"ח.
- .33 צילום אריזת המוצר שנרכש על-ידי התובע ביום 16.1.2021 וכן קיבל אוזוח וריבשת המוצר מצורפים לתצחיר התובע, חלק בלתי נפרד הימנו, ומסומנים כנספח 6.
- .34 כפי שניתן להתרשם מצילום אריזת המוצר האמור, הוא אינו מסומן בכל סימון אדום הנוגע לערכיים התזונתיים שלו. ואולם, לא יכולה להיות מחלוקת כי הוא היה צריך להיות מסומן לא בסימון אחד, אלא בשניים לפחות.
- .35 כך, על-פי טבלת הערכיים התזונתיים המוצבעת על אריזת המוצר, המוצר מכיל 1700 מ"ג נתרן ו- 11 גראם שומן רווי ל-100 גרם. קרי, פי מעלה שלושה מרף הסימון ביחס לכמות הנתרן, יותר מפני שנית ביחס לכמות השומן הרוי (זאת אף בהנחה המקלה כי חל ביחס למוצרים אלו הרף הגובה יותר הקבוע בטקונה 18 לתקנות סימון המזון).
- .36 אין מחלוקת אפוא, כי הנتابעת 2 מפרה ברגל גסה את הוראות סימון המזון.
- .37 לאחר הגילוי דלעיל, ולאחר שהתחווור לו, לתובע, כי המוצרים שרכש אינם כוללים כל סימון כאמור, כנדרש בחוק, הלה חש מרומה וכן חווה תחושות שליליות נוספות כגון תשכול, כאב, אכזבה ועוגמת נשך. כל זאת, על רקע רצונו לשומר על אורח חיים בריאות, ולהימנע מצריכת מאכלים שאינם עולים בקנה אחד עם אורח חיים זה.
- .38 ויובהר, זו אינה הפעם הראשונה בה רכש התובע את המוצרים האמורים, אך זו הפעם הראשונה בה הבין לפטע כי מדובר במוצרים המכילים את כמותות הנתרן והשומן הרויי האמורים. על כן, על אף שפתח כבר את אריזות המוצרים, לא עשה במוצרים כל שימוש, ואף הגדיל וזרק אותם לפת, על-אותר.
- .39 עקב אירוע זה החליט התובע לבחון האם מדובר במקרה נקודתי שהוא בבחינתו יוצא מן הכלל, או שמדובר בהפרה מערכית על-ידי הנتابעת, הנמנעות, בידיעין מסימון מוצרים כחוק, גם אצל לקוחות אחרים.
- .40 מבדיקה שערך התובע עולה, כי כל המוצרים בהם נתקל, מסווג "גבינה מלחה במילך", המוצרים על-ידי הנتابעת 1 כוללים את הערכיים התזונתיים האמורים לעיל, אך נעדרים סימון באמצעות סימונים אדומיים. זאת, בנוסף למוצרים נוספים, כעולה מנספח 5 לבקשת זו.
- .41 עניינה של הנتابעת 2 אף חמור יותר, שכן מבדיקה שערך התובע, לא הצליח למצוא מוצר אשר מסומן בהתאם לתקנות סימון המזון. למען הסר ספק יובהר, כי התובע ניסה לאתר מוצרים כאלה, וכשל – אך אין הוא יודע אם ישם מוצרים נוספים אשר מסומנים כדבאי.
- .42 עם כל הכבוד, הנتابעת מתחילה בזול בוטה ומוחלת הציבור הרצכניים, כמו גם בהוראותיו המפורשות של המחוקק.

- .42. יובהר, מזכיר בנתונים תזונתיים שມפרטנות הנتابעות עצמן על גבי המוצריים שלחן. קרי, מזכיר בהפרה בראש חוצאות. בכל הכבוד, מזכיר בעוזות מצח של ממש.
- .43. יובהר כי התובע יצא מנקודת הנחה כי חברות בעלות מוניטין, אשר מוציארין משוקרים בנקודות מכירה רבות ברוחבי הארץ, והሞתגים שלחן הינם מותגים מוכרים, ייצרו ויישוקו מוצריים כחוק. ודוק. מוציארי הנتابעות משוקרים ברשותם קמעונאיות בעלות פרישה ארצית, דוגמת רשות "קינגרטור", אשר מונה 13 סניפים ברוחבי הארץ.
- .44. ככלומר, התובע יצא מנקודת הנחה כי מוציארי הנتابעות הם מוציארים תקינים שאינם צרכיים להיות מסומנים בסימנו מזון אדום, אשר מעיד על היותם לא רפואיים, על פי עמדת משרד הבריאות.
- .45. בדיקתו כאמור של התובע אך המחייב כי אין המזכיר בהפרה חד פגיעה, אלא, לרוב הצער, המדובר בהתנהלות השגויות של הנتابעות,חואות בחוק התובע לשמו ולוודז את בריאות הצייבור, בהמלצת בלבד. ואיזה זיל גמור.
- .46. לנتابעות מתחרות רבות בשוק המזון, וחקון הגדל, מלא אחר החובה שבסימנו מוצאים דומים בסימנו אדום, כמוות הדין. ניתן להניח, כי גם מתחרותיהם של הנتابעות היו שמחות לוותר על דרישות הדין, שכן סביר שהדבר פוגע במכירות המוצריים האמורים, שכן ציבור הזרים מעדיף מוצרים בעלי ערכיים חיוביים, על פני מוצרים אשר על אריזותיהם מתנוסס סימנו אדום אחד או שניים (כפי שהיה צריך להיות בעניינו). ואולם, אותן מתחרות בחרו לפועל דין, בעוד שנتابעות, מטעמיהן, לא פעלו דין.

ג. עילות התביעה

ג.1. הפרת תקנות סימון המזון

- .47. כאמור, מוציארי הנتابעות, מסווג המוצר נשוא הבקשה לאישור, מכילים ערכים גבוהים, בהרבה, מהערכים האמורים, והם בעלי ערכיים תזונתיים שנחשבים לא רפואיים.
- .48. כך, מוציארי "גבינה מלוח במילח" מותוצרת הנتابעת 1 מכילים כמות נתרן של 1120 מ"ג ושומן רווי בכמותן של 10 גרם ל-100 גרם.
- .49. מוציארי הנتابעת 2 מסווג גבינה מלוח במי מלח מכילים כמות נתרן של 1700 מ"ג ושומן רווי בכמותן של 11 גרם ל-100 גרם.
- .50. כאמור, על גבי המוצריים לא הופיעו סימונים אדומים כלשהם.
- .51. בעניינו, במי שהוחרר לעיל ויובהר להלן, הנتابעות, כל אחת בנפרד, המיצרת ומשווקת את מוצרייה האמורים, נמנעה מקיום חובותיה אלו.
- .52. הפרת הוראות תקנות הסימון מקימה לתובע ולחברי הקבוצה המיוצגת עלית תביעה ייצוגית, בין היתר בהתבסס על סעיף 63 לפקודת הנזקין – המגדיר את עולת הפרת חובה חוקה.

ג.2.א. הפרת חובה חוקית

.53. עולות הפרה חובה חוקה מעוגנת בסעיף 63 לפקודת הנזיקין, הקובלע כך:

"מפר חובה חוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על פי כל חיקוק – כמעט פקודה זו – וחיקוק, לפי פירושו הנקון, נועד לטובתו או להגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסווג או מטיבו של הנזק שאליו נתקוון החיקוק; ואולם אין האדם الآخر זכאי בשל ההפרה לרטרופה המפורשת בפקודה זו, אם החיקוק, לפי פירושו הנקון, התכוון להוציא תרופה זו".

.54. כך נקבעו יסודות העולה המctrברים כדלקמן: (1) חובה המוטלת על המזיק מכוח חיקוק; (2) המזיק הפר את החובה המוטלת עליו; (3) החיקוק נועד, לפי פירושו הנקון, לטובתו או להגנתו של הנזיק; (4) ההפרה גרמה לנזיק נזק; (5) הנזק שנגרם הוא מסווג הנזק אליו נתקוון החיקוק.

.55. בעניינו, לא יכול להיות חולק, כי כל יסודות העולה, מתקיימים:

(1) **החובה מוטלת על הנتابעות מכוח חיקוק** – מובן הוא כי על הנتابעות, בהיותן עוסק, מוטלת חובה לעמוד בהוראות תקנות סימון המזון בכל הנוגע לסימון המוצרים מתוצרתנו, ובכלל זה המוצרים נשוא הבקשה לאישור.

(2) **הפרת הוראות החובה על ידי המזיק** – כפי שהובחר בהרחבה בתת פרק ג.1 לעיל, הנتابעות הפרו את חובותיהם האמורות, ברגל גסה, תוך שהן אינן מסמינות את המוצרים נשוא הבקשה לאישור בסימון מזון אדום, באופן שיטתי.

(3) **החיקוק נועד לטובתו ולהגנתו של הנזיק** – לא יכול להיות ספק כי אחת ממטרותיהם המרכזיות של תקנות הסימון היא לשמר על צרכנים ולאפשר להם לבחור בחירה מושכלת, וכן כדי להרטייע אותם מרכוש מוצקים מזקיים לבראות. זהה תכליתן זו מטרתן הראשונה במעלה של תקנות סימון המזון – להגן על הצרכן מפני עולות מסווג זה.

(4) **ההפרה גרמה לנזיק נזק** – ההפרה גרמה לצרכנים לנזקים ממוניים ובלתי ממוניים כאחד, הוא הנזק אותו התכוון המחוקק למנוע. כמו כן, ההפרה גרמה לטובע נזק בלתי ממוני בדמות תחושות שליליות, תסכול, רגשות כעס, פגיעה באוטונומיה, עוגמות נשפ, זלזול ואובדן אמון כלפי הנتابעות.

.56. עינינו הראות, כל תנאיו של סעיף 63 לפקודת הנזיקין התקיימו – הנتابעות הפרו חובה חוקקה – היא תקנות סימון המזון.

ג.2.ב. הטעיה, השפעה בלתי הוגנת, והפרת חובת גילוי

.57. פרק ב' לחוק הגנת הצרכן אוסר על "הטעיה וניצול מצוקה" של הצרכן, על ידי העוסק. סעיף 2(א) לפרק זה, אוסר על הטעייהו של צרכן, בין אם במעשה, במחלה, בעל-פה, בכתב או בכל דרך אחרת, בכלל עניין מהותי.

.58. סעיף 2(ב) לחוק מוסיף וקובע כדלקמן:

"לא ימכור עסק, לא ייבא ולא יחזיק לצרכי מסחר נכס שיש בו הטעיה ולא

ישתמש בנכש כאמור למתן שירות".

- .59 בענייננו, הנتابעות מונעות מציבור הזרים מידע בסיסי ומהותי אודזות המוצרים בענייננו, על יdon, מידע שיש בהיעדרו כדי להטעות את הזרים, תוך הפרה ברורה של הוראות סעיף 2 לחוק. וכן חולקין על כך שהפרטים האמורים הינם מהותיים, ועל כן מורות התקנות על סימונים בריש גל. מדובר אפוא, בעניין מהותי, על כך ידוע אף דברי משרד הבריאות כאמור בס' 11 לעיל.ברי, כי היעדר סימון תקין של המוצרים, כמו גם של מרכיבים מהותיים המוצרים במוצרים אלו, מעידים כי המذובר במוצר מסיכות ירודה.
- .60 אמרור מעתה: הימנעותן של הנتابעות מלסמן את המוצר בסימון אדום עליה כדי הטעה של הזרים בעניין מהותי בעסקה. התובע, בתור אדם אשר שומר על בריאותו ותזונה נכונה, סבר כי מדובר במוצרים בריאים יותר ממה שרכש, וזאת עקב מעשה ההטעה של הנتابעות, אשר עליה באופן ברור כדי הפרת חובות גילוי שנקבעו באופן מפורש בדיון. לנוכח כך, התובע היה מנע מרכישת מוצריו הנتابעות אותו רכש.
- .61 זאת ועוד, הנتابעות הפעיל השפעה בלתי חזות על הזרים, בעודן מציינות לציבור הרחב מוצרים אשר מוצגים באופן אשר אין מייצג את המאפיינות נכונה. בפועל כאמור, הפרו הנتابעות את סעיף 3(א) לחוק.
- .62 עוד הפרו הנتابעות את סעיף 4(א)(2) לחוק הגנת הזרים, הקובל כי "עובד כדי לגלות לצרכן... כל תוכנה בנכש המחייבת החזקה או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה למשתמש בו או לאדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל".
- .63 כאמור לעיל, הדין הישראלי בנושא סימון מוצרים בסימון אדום הנו ברור וחד משמעי. הנتابעות בחרו, ביודען, למכור את מוצרים בניגוד להוראות הדין. הנتابעות מועלמות מהחובות המוטלות עליה והקבועות בדיון בכך שאינן מסמנות את מוצריהם כבדיע.
- .64 בנוספ', במשיחן של הנتابעות יש פגיעה לא רק בזרים, אלא גם בחברות מתחרות, אשר מקיימות את הוראות הדין בכתב וכלשונו (עמדת ען א' דוציאש, בספרה מעמד הזרים במשפט 15 (הוצאה נבו, 2002)).
- .65 מכל הטעמים האמורים לעיל, מן הרואין כי הנتابעות ייתנו את הדין על מעשיהם ומחדילין האמורים.

ג.3. עלות הרשלנות

- .66 סעיף 35 לפקודות הנזיקין קובע כדלקמן:

"עשה אדם מעשה שאדם סביר ונבון לא היה עשה באותו נסיבות, או לא עשה מעשה שאדם סביר ונבון היה עשה באותו נסיבות, או שבמחלוקת יד פלוני לא השתמש במינונות, או לא נקט מידת זהירות, שאדם סביר ונבון וכשיר לפועל באותו משלח יד היה משתמש או נקט באותו נסיבות – הרי זו התרשלות; ואם התרשל כאמור ביחס לאדם אחר, שלגביו יש לו באותו נסיבות חובה שלא להנוג כפי שנחג, הרי זו רשלנות, והוגם ברשלנותו נזק לזמןתו עשה עוללה".

67. **עולות הרשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין, מרכיבת שלושה יסודות מצטברים:** (1) קיומה של חובת זהירות מושגית וكونקרטיבית; (2) הפרת החובה (התרששות); (3) קיומו של נזק הנובע מהתרשלות המזיקה.
- ראו:** ע"פ 6/55 פהן נ' הייעוץ המשפטי לממשלה, פ"ד ט 1009, 1012 (1955); ע"פ 402/75 אלגבייש נ' מדינת ישראל, פ"ד ל(2) 561, 570 (1976); עניין ועקין.
68. כפי שנראה, יסודות אלו מתקיימים בנדון דנו.
69. **באשר ליסود הראשון,** התובע טוען כי לנتابעות יש אחריות מושגית וكونקרטיבית כלפי ה策כנים הקיימים והפטנציאליים. בתוך כך התובע טוען כי על הנتابעות לנקוט בכל אמצעי הזהירות הנדרשים על מנת שה策כנים ידעו בבירור שהמווצרים וסימונם משקפים את המציאות באופן נכון, ובהתאם להוראות הדין. בעיקר כאשר מדובר בעניין הנוגע לבריאותם.
70. **באשר ליסוד השני,** התובע טוען כי הנتابעות הפכו את חובותיהם בכך שהפכו את הוראות הדין בריגל גסה, באופן מעורר פליה ממש.
71. **באשר ליסוד השלישי,** התובע טוען כי מעשיהם של הנتابעות גרמו לו וליתר חברי הקבוצה נזק. על הנזק שנגרם נרתיב בפרק ה' להלן. בתמציתו יעיר כבר עתה, כי מדובר על נזק ממשי בדמות תשלום עבור המווצרים שה策כנים נדרשו לשלם, כמו גם נזק לא ממשי, בדמות תחושים שליליות, תסקול, רגשות כעס, פגיעה באוטונומיה, עוגמת نفس, זלזול ואובדן אמון כלפי הנتابעות.
72. לאור כל האמור, לא יכול להיות חולק כי הנتابעות, לכל הפחות, התרשלו.
- ג.4. עשיית עשור ולא במשפט**
73. סעיף 1 לחוק עשיית עשור ולא במשפט התשל"ט-1979 קובע, כי מי שקיבל שלא על פי זכות שבדין כס, שירות, או טובת הנאת אחרת, שבאו לו מאדם אחר, חייב להחזיר לאותו אחר את הזכיה, ואם השבה בעין בלתי אפשרית – לשלם לו את שווייה.
74. לאורך השנים נקבע בפסקה, כי עילה זו מרכיבת שלושה יסודות: (1) התעשרות; (2) שבאה לזכיה מהזוכה; (3) שלא על פי זכות שבדין (ראו: רע"א 5768/94 א.ש.ג.ר. יבוא ייצור והפצה נ' פורום אביזרים ומוצרים צרייה בע"מ פ"ד נב(4) 289).
75. **במקרה דין, הנتابעות התעשרו על חשבון策כנים בעצם החיסכון בעליות הנדרשות לצורך סימון המווצרים בהתאם לתקנות סימון המזון.**
76. **זאת ועוד, הנتابעות מכרו ועדיין מוכרות יותר מאשר היו מוכרות לו היו מסמנת את המווצרים בסימון אדים.³ על בסיס השפעות חוק דומה בצרפת, ניתן להעריך כי מכירותיה של הנتابעות היו יורדות ב-25%, לכל הפחות.**
- העתק מחקר בנושא מצורף למצהיר התובע, ומהוות חלק בלתי נפרד הימנו, ומסומן בנספח "ג"**

³ כך למשל סברו יצרני וקמעונאי המזון טרם כניסה הרפורמה בתחילת שנת 2020 - <https://www.calcalist.co.il/marketing/articles/0,7340,L-3774855,00.html>

- .77. למוטר לציין כי ההתעשרות שנוצרה אינה כדין, מקום בו היא נובעת מהתעלמות בוטה וחמורה של הנتابעות מהוראות הדין אשר חלות עליהם.
- .78. כמו כן, מובן כי ההתעשרות נוצרה על חשבו חברי הקבוצה, אשר נדרש לשלם סכום גבוה יותר מהסכום אשר המוציאים שווים בפועל, לאור העובדה בריאות פחות משחצנו, או היו רוכשים מוצאים אחרים.
- .79. מכל האמור לעיל, מובן כי הנتابעות התעשוו שלא במשפט על חשבו התובע וחברי הקבוצה.
- .80. בשלב ראשון זה, התובע מעיריך את היקף הקבוצה ככזו המונה לכל הפחות 20,000 צרכנים, וזאת בהתבסס על היקף עסקיהם של הנتابעות, אשר מוציאיהם משוקים בחניות רבות, וביניהם רשותות קמעונאיות בעלות פרישה ארצית, וכן לנוכח המנעד הרחב של המוציאים הנמקרים בגין דין חוק.
- .81. בנסיבות שלפנינו,ברי כי הערכת גודל הקבוצה בכ-20,000 צרכנים היא הנמה סבירה לחלוtin. יתרה מזאת. המדובר בהערכתה שנעשהה במשורה בלבד, ולמעט זההירות.

ד. הנזק

- .82. התובע יטען כי לו וליתר חברי הקבוצה נגרמו נזקים ממוניים, ובלתי ממוניים כלהלן:
- .83. ראשית, התובע יטען לקיומו של נזק ממוני.
- .84. הנזק הממוני היישר שנגרם לתובע הוא מחיר המוציאים שרכש, בסך של 24.90 ש"נ בגין למכירת הנتابעת 1, ובכך של 21.90 בגין למכירת הנتابעת 2, שכן לאחר שהתחזר לו כי מדובר במוציאים "אדומים", לא צריך אותן, וראה בקניות האמורות בשל תמורה מלא.
- .85. יתרה מכך, בעבר רכש התובע מוציאים נוספים מותצרת הנتابעות, ועל כן הוא מעיריך את נזקי הכלכליים הכלליים, באופן זעיר ושמורני בסך של 100 ש"ח לכל נتابעת.
- .86. לחילופין, הוא מעיריך את גובה הנזק ב-40% לפחות משווי המוציאים שהוא רכש מותצרת הנتابעות.
- .87. כדיוע, על-פי ההלכה הפסוקה, בנסיבות בהן רוכש צרך מוצר פחות באיכותו مما שנרכש – הוא זכאי לפיצוי בגין החפרש האיקוני האמור (ת"א 2474/02 תומר נ' מת"ב מערכות תקשורת בכבלים בע"מ (פורסם בנו, 27.5.2004)).
- .88. בנוסף, נגרם לתובע נזק שאינו ממוני.
- .89. התובע יטען כי הסתרת הפרטisms המהוויות אודות המוציאים גרמה לפגיעה ביכולתו לקבל החלטות צרכניות מושכלות על פי העדפותיו האישיות, הנוגעות לעניין בריאות ואורה חייו ממש.
- .90. כאמור, לאחר הגליי דלעיל, התובע חש מרומה וכן חווה תוצאות שליליות נוספות כגון תסכול, כאב, אכזבה ועוגמת נש. כל זאת, על רקע רצונו לשמור על אורח חיים בריא, ולהימנע מצריכת מאכלים שאינם עולים בקנה אחד עם אורח חיים זה.

- .91. לא אחת עמדו בתו המשפט על כך ש"בא היגי עצמו טמונה שלילת כוח הבחירה מן הרצבן" [זבורי כבוד השופט חיות ב- ע"א 10085/08 **תגונה מרכז שיתופי לשיווק תוצרת חקלאית בע"מ נ' עיזון המנוח תופיק ראבי ז"ל** (פורסם בנבו, 04.12.2011)].
- .92. גילוי הדבר גורם לתובע לתחושים שליליות, תסכול, רגשות כאש, עוגמות נשך, זלזול ואובדן אמון כלפי הנتابעות, כמו גם בושה על שנפל קורבן להטעה מצד הנتابעות.
- .93. מדובר במקרה קלאסי אשר יש בו להכיר בכך נזק מסווג פגעה באוטונומיה, כאשר הוא נוגע לצריכה והכנסתו לגוף של מוצר, בניגוד לאורת החיים ולשמירה על הבריאות שקיו לשמר התובע ויתר חברי הקבוצה.
- .94. התובע מעיריך בשלב זה את נזקי הבלתי ממוניים בסך של 200 ש"ח כתוצאה מעשי כל אחת מן הנتابעות, וממעשי ההטעה כמפורט לעיל.
- .95. למען הזירות יובהר, כי עיון בהגדרת המונח "נזק" בפקודת הנזקן מלמד, כי ההגדרה כוללת גם אובדן של נוחות, רוחה גופנית או חיסור מהם. ענייננו, הנזק נובע, בין היתר, מתחושת הкус ואובדן האמון בנתבעות, תחששה אשר נוצרה אצל התובע כאשר נודע לו על כך שהוטעה על ידי הנتابעות.
- .96. למען הסרת ספק נוכיר, כי נזק כתוצאה מפגיעה באוטונומיה של הפרט הוכר כנזק בר פיזי, בין היתר במסגרת ע"א 1338/97 **תגונה מרכז שיתופי לשוק נ' ראבי** (פורסם בנבו, 19.05.2003) כפי שפורט בהרחבה לעיל.
- .97. לאור האמור, היקף הפיזי במסגרת התובעה הייצוגית מוערך באופן שמנוי ביותר, לנוכח העובדה המידע ביחס לכמות הזרים שרכשו את המוצרים, בסכום של כ-2,500,000 ש"ח.
- .98. בית המשפט הנכבד מתבקש אפוא לאשר לתובע, לתבוע בשם של חברי הקבוצה, את הסעדים שלහן: השבת סכום המוצרים שנרכשו ללא סימון כדין; לחופין – סך של 40% ממחירם של אותם מוצרים, הוא ההפרש בין מחיר המוצר המקורי מסומו; לחופין – סך של 25% ממכירות מוצר הנتابעת, וזאת בגין עשיית עשור ולא במשפט, כמפורט לעיל.
- ה. סוף דבר**
- .99. עניינה של תובעה זו כאמור, בהתעלמות בוטה וגסה של הנتابעות מהוראות החוקים השונים החלים עליהם, בכל הנוגע לסתימון מוצר מזון בסימון אדום, המuid על היותם כוללים ערכיים תזונתיים לא בריאים, בהתאם לתקנות סימון מזון. הנتابעות מנעו באופן גורף, מסימון מוצרים רבים, על אף הוראות הדין הבורות בהקשר זה.
- .100. התנהלות הנتابעות, כפי שפורטה בהרחבה לעיל, מלמדת כי לשיטתן, מותר להנחות ברגל גסה את הוראות חוק הגנת הרכנן ותקנות סימון המזון. במשיחן ומחדרה המפורטים לעיל, גרמו הנتابעות לנזקים לתובע וליתר חברי הקבוצה. יתרה מכך, הנتابעות אף ביקשו להקנות עצמן יתרון לא הwon על מתחמותיהם שפעלו בהתאם להוראות הדין.

101. אשר על כן, מתבקש בית המשפט הנכבד להיעתר לسعدים המבוקשים בתובעזה זו, כמפורט בהרחבה בתחילת.

